

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph. D., ve věci

žalobce: **M. Š.**, narozený X
bytem X
zastoupen zmocněncem L. Š.
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/59709-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2021, č. j. MPSV-2021/59709-916, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

11. 2. 2021, č. j. 20121/2021/UUA, jímž byl žalobci snížen ode dne 1. 2. 2021 příspěvek na živobytí z částky 813 Kč na 503 Kč.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě nejprve uvedl, že správní orgány při rozhodování nezapočetly do odůvodněných nákladů na bydlení zálohy na plyn, čímž došlo k jejich celkovému snížení na částku 3 143 Kč. Toto pochybení mělo vliv na posouzení i jiných dávek. Dále žalobce uvedl, že se správní orgány zcela zapomněly vypořádat se skutečně hrazenou částkou nájemného ve výši 7 500 Kč. Závěrem žalobce podotkl, že z výše uvedených skutečností vyplývá, že rozhodnutí orgánů obou stupňů byla vydána na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a poukázal na porušení § 34 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“) a § 2 odst. 1 a 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Vyjádření žalovaného k žalobě

3. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl zamítnutí žaloby pro nedůvodnost. Žalovaný stručně zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení a uvedl relevantní zákonná ustanovení, o která se ve správním řízení opíral, a způsob stanovení rozhodného příjmu, s jehož pomocí se určuje nárok na příspěvek na živobytí. K námitce, že v dávce nebyla zohledněna úhrada za plyn, doložená v červnu 2020 žalovaný uvedl, že z aplikačního programu zjistil, že záloha za plyn byla v červnu 2020 zadána a dodal, že spisová dokumentace neobsahovala žádné jiné další doložené předepsané úhrady za plyn, ani vyúčtování za plyn, přestože byl žalobce k doložení vyzván. Žalovaný sdělil, že by v tomto konkrétním případě úhrada zálohy za plyn neměla vliv na výši příspěvku na živobytí, neboť při stanovení příjmu pro účely příspěvku na živobytí dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi jsou odečítány přiměřené náklady na bydlení, které byly v tomto případě stanoveny v nejvyšší možné výši, a to 30 % příjmu. Odůvodněné náklady na bydlení byly stanoveny ve výši 3 140 Kč a tuto hranici žalobcem uváděné náklady přesahují.
4. K žalobní námitce, že se správní orgány zapomněly vypořádat se skutečně hrazenou částkou nájemného, žalovaný uvedl, že žalobce v odvolání nenamítal nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav a nejednalo se ani o skutečnost, která by měla vliv na nárok a výši dávky příspěvek na bydlení. Žalovaný dodal, že pokud by se k odůvodněným nákladům na bydlení přičetlo ještě v místě obvyklé nájemné, došlo by ke zvýšení odůvodněných nákladů na bydlení, ale tato skutečnost by se nepromítla do výše příspěvku na živobytí. Žalovaný připomněl, že k nezapočtení nákladů na nájemné se již vyjádřil několikrát v dřívějších rozhodnutích o odvolání žalobce, ve kterých byla tato skutečnost namítána a odkázal na rozhodnutí ze dne 29. 12. 2020, č. j. MPSV-2020/247256-916, nebo ze dne 19. 2. 2021, č. j. MPSV-2021/29619-916. V uvedených rozhodnutích bylo sděleno, že částka 7 500 Kč nebyla do odůvodněných nákladů na bydlení započtena, neboť se jedná o pronájem nemovitosti mezi nejbližšími příbuznými a dodal, že se touto problematikou zabýval i Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 18. 4. 2018, sp. zn. 10 Ads 386/2017. Žalovaný zdůraznil, že režim dávek pomoci v hmotné nouzi je subsidiární a je nastaven tak, aby z něj čerpaly dávky jen osoby, které se nachází v hmotné nouzi nebo které se považují za osoby

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v hmotné nouzi. Systém dávek má sloužit k hmotnému zajištění osob až v okamžiku, kdy nelze jejich základní životní potřeby zajistit jiným způsobem.

5. Závěrem žalovaný zdůraznil, že řízení bylo provedeno v souladu se zákonem o pomoci v hmotné nouzi i se správním řádem a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Posouzení věci soudem

6. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný, se po řádném poučení, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.
7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.
8. Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Od 1. 4. 2017 pobírá žalobce příspěvek na živobytí. Pro účely příspěvku na živobytí je žalobce samostatně posuzovanou osobou. Žalobce byl uznán invalidním ve III. stupni invalidity a pobírá invalidní důchod ve výši 10 996 Kč. Dále je žalobce příjemcem příspěvku na péči a příspěvku na bydlení, které se však do příjmu pro účely příspěvku na živobytí nezapočítávají. Od 1. 2. 2021 byl žalobci tento příspěvek na živobytí snížen z částky 813 Kč na částku 503 Kč měsíčně.
10. Podle ustanovení § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.
11. Podle § 9 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje 80 % příjmu z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění.
12. Podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi se příjmem osoby nebo společně posuzovaných osob pro účely příspěvku na živobytí rozumí příjem podle odstavce 1 snížený o přiměřené náklady na bydlení; za přiměřené náklady na bydlení se pro účely tohoto zákona považují odůvodněné náklady na bydlení § 34, nejvýše však do výše 30 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob. Do odůvodněných nákladů na bydlení se pro účely příspěvku na živobytí započítávají v případech, kdy nelze zjistit přesnou výši těchto nákladů podle § 34, náklady až do výše, která je v místě obvyklá, avšak maximálně do výše 75 % normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

13. Podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi je rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v průběhu poskytování opakující se dávky, období kalendářního měsíce předcházejícího aktuálnímu kalendářnímu měsíci.
14. Podle § 23 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi výše příspěvku na živobytí činí, není-li dále stanoveno jinak, za kalendářní měsíc rozdíl mezi částkou živobytí společně posuzovaných osob (§ 24 odst. 3) a příjmem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2); pokud však v rámci společně posuzovaných osob, které jsou posuzovány pro účely pomoci v hmotné nouzi, není některá z osob považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou, stanoví se výše příspěvku na živobytí bez poměrné části příspěvku na živobytí připadající na osobu, která není považována za osobu v hmotné nouzi nebo není oprávněnou osobou.
15. Pro stanovení výše příspěvku na živobytí je rozhodný příjem v předcházejícím měsíci, na nějž má být příspěvek na živobytí přiznán. Pro stanovení příspěvku od února 2021 byly rozhodné skutečnosti zjišťované za leden 2021. V lednu došlo oproti předchozímu měsíci ke zvýšení příjmu z částky 10 442 Kč na 10 996 Kč.
16. Soud konstatuje, že žalobcův příjem stanovený podle § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi činí 8 796,80 Kč (80 % z 10 996 Kč). Dále pak žalobcův příjem stanovený podle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi činí 6 157,76 Kč [žalobcův příjem dle § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi (8 796,80 Kč) snížený o přiměřené náklady na bydlení, za které se považují pro účely zákona o pomoci v hmotné nouzi odůvodněné náklady na bydlení do výše 30 % příjmu žalobce dle § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, které činí 2 639,04 Kč]. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobcův příjem vypočtený dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi nedosahuje částky živobytí, neboť částka živobytí žalobce podle ustanovení § 24 zákona o pomoci v hmotné nouzi činí 6 660 Kč, skládá se z částky 3 860 Kč, která byla zvýšena o částku 2 490 Kč, neboť žalobce musí dodržovat dietní stravování z důvodu celiakie. Započítaný příjem 6 157,76 Kč tak nedosahuje částky živobytí dle zákona o pomoci v hmotné nouzi, která byla stanovena na 6 660 Kč. Rozdíl mezi příjmem a částkou živobytí činí 503 Kč (6 660 Kč – 6 157,76 Kč). Žalovaný tedy vypočetl od 1. 2. 2021 výši příspěvku na živobytí ve výši 503 Kč.
17. Nejvyšší správní soud se zabýval odůvodněnými náklady na bydlení a přiměřenými náklady na bydlení ve svých rozsudcích ze dne 27. 6. 2018, č. j. 6 Ads 20/2018–32, a ze dne 24. 1. 2019, č. j. 7 Ads 396/2018–27, kde uvedl, že zákon o pomoci v hmotné nouzi rozlišuje mezi odůvodněnými náklady na bydlení (§ 34) a přiměřenými náklady na bydlení. Za přiměřené náklady na bydlení jsou dle § 9 odst. 2 zákona považovány odůvodněné náklady na bydlení, avšak pouze do výše 30 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob, resp. 35 % v hlavním městě Praze. Pro účely zákona o pomoci v hmotné nouzi se přitom zohledňuje příjem, který je snížen o odůvodněné náklady na bydlení, avšak pouze do výše přiměřených nákladů na bydlení. Jinými slovy, jsou-li odůvodněné náklady na bydlení vyšší než přiměřené náklady na bydlení, k rozdílu se při stanovení příjmu nepřihlíží. Příjem vypočtený podle § 9 odst. 2 zákona tak nepředstavuje reálný příjem osoby, jak mylně dovozuje stěžovatelka, ale výsledek matematické operace zohledňující právní úpravu v § 9 odst. 1 a 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Pro posuzování nároku na dávky dle zákona o pomoci v hmotné nouzi proto nelze vyjít z představy, že nárok na dávky má ten, jehož výdaje na bydlení jsou vyšší než jeho příjmy,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ale je nutné postupovat dle příslušných ustanovení, která výpočet „příjmů“ a „výdajů“ specifickým způsobem upravují. Prosté srovnání odůvodněných nákladů na bydlení a příjmů všech společně posuzovaných osob v rodině stěžovatelky tak nemůže automaticky bez dalšího vést k přiznání doplatku na bydlení.

18. V daném případě žalobce namítal, že mu správními orgány nebyly započteny do odůvodněných nákladů na bydlení zálohy na plyn. Na straně 3 napadeného rozhodnutí žalovaný sdělil, že v měsíci červnu byla záloha za plyn zadána a další vyúčtování za plyn žalovaný od žalobce neobdržel, přestože byl žalobce k tomu vyzván. Dále žalovaný konstatoval, že by úhrada za plyn neměla vliv na výši příspěvku na živobytí, neboť při stanovení příjmu pro účely příspěvku na živobytí podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi se odečítají přiměřené náklady na bydlení, které byly v tomto případě stanoveny v maximální možné výši, tzn. ve výši 30 %. Soud se ztotožňuje s žalovaným a uvádí, že žalobci se odečetly přiměřené náklady na bydlení v maximální možné výši, a to 30 %, i kdyby žalobce doložil další náklady na bydlení (zálohy na plyn), nemohly by být započítány do odůvodněných nákladů na bydlení, neboť by přesáhly 30 % z příjmu žalobce podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi, tedy 30 % z částky 8 796,80 Kč, a to částku 2 639,04 Kč. Soud proto považuje tuto námitku za nedůvodnou.
19. K žalobní námitce, že se správní orgány opomněly vypořádat se skutečně hrazenou částkou nájemného ve výši 7 500 Kč soud uvádí, že v odvolání ze dne 10. 3. 2021 žalobce namítal pouze nezohlednění úhrady za plyn, které bylo doložené v červnu 2020. S touto námitkou se žalovaný vypořádal na straně 3 napadeného rozhodnutí. K uváděnému nájemnému ve výši 7 500 Kč se ve věci žalobce vyjadřoval i zdejší soud ve svém rozsudku ve věci vedené pod sp. zn. 75 Ad 8/2021.
20. S ohledem na všechny zjištěné rozhodné skutečnosti se v projednávané věci soud zcela ztotožnil s postupem žalovaného, který zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí o snížení příspěvku na živobytí ode dne 1. 2. 2021 z částky 813 Kč na částku 503 Kč měsíčně.
21. Závěrem soud uvádí, že neshledal, že by došlo k porušení § 34 zákona o pomoci v hmotné nouzi, či § 2 odst. 1 až 4, § 3 správního řádu.
22. Vzhledem k výše uvedenému soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nad rámec úřední činnosti náklady řízení nevznikly a ani je nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 21. března 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce